

1868 až 2008 – 140 let na trhu!

Ing. Jiří Kubeš, ABB s. r. o., Elektro-Praga

V současné moderní a rychlé době firmy vznikají a zanikají a historie se píše spíše za roky než za desetiletí či staletí. Přesto existují i výjimky a stálice na trhu, kde se mohou zákazníci opřít o léty prověřenou tradiční kvalitu a servis. K jedné z nich patří i ABB s. r. o., organizační jednotka Elektro-Praga z Jablonce nad Nisou.

Základy firmy Elektro-Praga byly položeny již v předminulém století v roce 1868, tedy před 140 lety, kdy se ve městě obklopeném přírodou Jizerských hor sešli dva mladí pánové Kramer a Löbl a založili firmu. Elektřina byla v té době ještě věcí téměř neznámou, a proto se jejich podnik zpočátku zaměřoval na skleněné výrobky a polotovary pro bižuterní průmysl a poté na lustry a lampy složené ze skleněných ověsů. Tak, jak se na přelomu 19. a 20. století vyvíjela elektrifikace, začala se firma specializovat nejen na výrobu osvětlovacích těles, ale od roku 1908 i na drobný elektroinstalační materiál, jako jsou objímky, zásuvky, vidlice, spínače a další výrobky, bez kterých se elektroinstalace neobejde. Po první světové válce podnik nakonec postupně výrobu svítidel zastavil a zaměřil se pouze na zmiňovaný elektroinstalační materiál. Držel přitom krok s rozvojem techniky, takže na trh přicházely stále modernější výrobky s vysokou užitnou hodnotou. Díky této strategii firma Kramer a Löbl

získala značný náskok před konkurencí. Své výrobky úspěšně exportovala téměř do celého světa a v tehdejší Československu si udržovala velmi výrazný tržní podíl. Ve třicátých letech přišla firma s úplnou novinkou – namísto dosavadních izolačních dílů z keramiky, porcelánu Fayenc nebo steatitu použila výlisky z bakelitu, což se později ukázalo jako velmi prozíravé řešení, neboť v té

140 let Elektro-Praga

to době se jednalo o materiál budoucnosti. Produkce stoupala, a tak firma rozšířila výrobu i do prostor bývalé textilky v Tanvaldu. V době těsně před druhou světovou válkou katalog firmy Kramer a Löbl obsahoval uce-

lenou nabídku schopnou uspokojit veškeré požadavky trhu.

Druhá světová válka ovšem znamenala konfiskaci prosperujícího podniku – majetek úspěšných židovských vlastníků přešel do rukou německého obchodníka z Liberce, Hanse Büllmanna. Nacistický režim zde v roce 1940 zrušil civilní výrobu a vše bylo podřízeno válečnému průmyslu. Když byla po válce oblast Sudet začleněna zpět do Československé republiky, do firmy Kramer a Löbl byla jmenována národní správa a při obnově výroby bylo rozhodnuto navázat na předválečný sortiment. Už od srpna 1945 byla firma schopna opět vyrábět běžný elektroinstalační materiál. V roce 1946 prošel podnik procesem znárodnění. Firma Kramer a Löbl se stala národním podnikem Elektro-Praga Jablonec nad Nisou a po sloučení s dalšími podniky podobného charakteru se ve svém oboru stala monopolním výrobcem v celém tehdejší Československu. Podnik se dále rozvíjel a výroba se zvyšovala, vznikla zde i vlastní vývojová kancelář. K základním výrobkům patřily domovní spínače, spínače pro spotřebiče a schodišťové časové spínače, objímky žárovek, mikrospínače, zásuvky a vidlice atd. Mnoho z nich si určitě mnozí pamatují nebo se s nimi stále setkávají. Ať už jde o téměř legendární průmyslové spínače *tahem zapni, stiskem vypni* či řady domovních spínačů různých tvarů, přes typy s malými páčkami až po první velkoplošné typy – hranaté a šedivé.

Po listopadu 1989 došlo k privatizaci státního podniku a v roce 1993 se Elektro-Praga stala součástí světového koncernu ABB. A zde přichází druhé výročí – již patnáct let pod křídly ABB. Za tuto dobu došlo k mnohým změnám. Proběhla restrukturalizace a koncentrování veškeré výroby do Jablonce nad Nisou. Výroby nesouvisející s domovním elektroinstalačním materiálem, např. objímky, koncové spínače apod., byly prodány. Zároveň byly na základě požadavků trhu vyvinuty a na trh uvedeny designové řady Tango®, Time®, Element®, Swing® a Swing®L. Ty spolu s dalšími produkty ABB představují současných 528 stran katalogu, který obsahuje jedenáct designových řad spínačů a zásuvek a mnoho dalších produktů pro maximální nabídku zákazníkům v oblasti domovní elektroinstalace.

I do budoucna bude ABB s. r. o., Elektro-Praga, stavět svůj přístup na trh na velmi širokém kvalitním sortimentu výrobků, na naslouchání zákazníkům a snaze o stálou zákaznickou informovanost, spokojenost a servis tak, aby trvale úspěšně navazovala na celou historii firmy a na předválečnou i současnou pozici významného dodavatele domovní elektroinstalačního materiálu v České republice.

<http://www.abb-epj.cz>

